



# ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ОТЕЦ ПАИСИЙ” – ВАРНА

Варна, ул. “Козница” № 1, тел. 052 74 16 42, e-mail: [info-400017@edu.mon.bg](mailto:info-400017@edu.mon.bg) , [www.ou-paisii.com](http://www.ou-paisii.com)

## ГОДИШНА ПРОГРАМА

### ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

#### В ОУ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“ - ГР. ВАРНА 2023/ 2024

## **I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

### **1. Нормативни основания**

1.1.Годишната програма за целодневно обучение е разработена съгласно чл. 102 от ЗПУО и Раздел III – чл. 19, 20, 21, 23, 24, 25 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование

1.2.Годишната училищна учебна програма за целодневна организация на учебния ден е разработена в съответствие със стратегията и спецификата на училището.

1.3.Годишната училищна учебна програма за целодневна организация на учебния ден се приема на Педагогически съвет и се утвърждава от директора.

1.4.Годишната училищна учебна програма за целодневна организация на учебния ден включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите в ЦОУД.

### **2. Цел на програмата**

Да се регламентират условията и реда за провеждане на целодневната организация на учебния процес на учениците от I до IV клас в ОУ „Отец Паисий“ – Варна с оглед подобряване качеството на образователния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

### **3.Специфични цели**

◀ Повишаване на качеството на образователно-възпитателния процес чрез развитие на уменията на учениците за самоподготовка и чрез откриване и насърчаване на творческите способности и умения за общуване на учениците, необходими в съвременното общество при зачитане на техните интерес, съобразно индивидуалните им възможности и възрастови особености.

◀ Повишаване на началната и базовата грамотност на учениците от I – IV клас, измерима със степента на уменията им за четене и разбиране на текст, както и за писане и създаване на текст в съответствие с книжовните норми на съвременния български книжовен език.

◀ Поставяне основите и развитие на функционалната грамотност на учениците от III – IV клас, измерима с индивидуалните умения на учениците да откриват, подбират, извличат, анализират и синтезират информация от различни информационни източници и да я използват за създаване на текст в зависимост от конкретните цели и условия.

◀ Повишаване мотивацията за активно участие в образователно - възпитателния процес на всички заинтересовани страни (ученици, учители, родители) в условията на целодневната организация на учебния ден чрез:

- създаване на стимулираща личностното развитие на ученика учебна среда, съответстваща на неговата индивидуалност и степен на развитие;
- създаване на възможности за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности.
- зачитане на индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, стил на работата, темперамент, потребности и интереси.

### **4.Задачи**

4.1. Правилното и трайно усвояване на учебния материал чрез:

- стимулиране на любознателността и стремежа към знания;
- изграждане у учениците на умения за рационално и самостоятелно учене.

4.2. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците.

- 4.3. Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.
- 4.4. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, темп на работа, потребности и интереси.
- 4.5. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния процес.
- 4.6. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от I – IV клас.
- 4.7. Насърчаване развитието на ключови компетентности, творчески способности и умения за живот, необходими на учениците в съвременното общество.
- 4.8. Да се създадат и развият у учениците навици за самостоятелен труд и работа в екип.
- 4.9. Да се помогне на учениците, които срещат затруднения по определен учебен предмет, чрез индивидуална работа и чрез консултации от учителите, специалисти по различни учебни предмети.
- 4.10. Да се формират у учениците чувства на отговорност и дисциплина.
- 4.11. Да се развият у учениците чувства за толерантност и търпимост.

### **5. Очаквани резултати**

- 5.1. Повишаване качеството на образователния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.
- 5.2. Развитие на творческите способности на учениците и участието им в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.
- 5.3. Формиране у учениците, обхванати в целодневна организация на учебния ден, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.
- 5.4. Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.
- 5.5. Създаване на възможности за успешно преминаване в следващ клас, и в следващ етап или степен на образование и ограничаване рисковете за отпадане от училище поради затруднения в усвояването на учебното съдържание.
- 5.6. Създаване възможност за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности.
- 5.7. Създаване възможност за развитие личността на ученика в мултикултурна и конкурентна среда чрез специално подбрани дейности, включени в целодневната организация на учебния процес.
- 5.8. Увеличен брой ученици, посещаващи групите за ЦОУД.

## **II. ИЗИСКВАНИЯ**

1. Организация на дейностите при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)
2. Основно училище „ Отец Паисий“, гр. Варна организира ЦОУД за учениците от I – IV клас. При наличие едновременно на следните условия: финансова и материална обезпеченост на училището, наличие на санитарно-хигиенни условия, осигурени безопасни условия и заявено желание на родителите.
3. Целодневната организация на учебния ден се организира за ученици в дневна форма на обучение и включва провеждането на учебни часове по училищния учебен план, дейности по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и занимания по интереси
4. Като част от училищното обучение, ЦОУД се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове съгласно разпоредбите на Глава II от Наредба за организацията на дейностите в училищното образование.
5. Педагогическият съвет при приемане на Училищния учебен план определя и възможностите за организиране на ЦОУД:
  - За учебната **2023/2024** година за учениците от I – IV клас при целодневната

организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат съответно след обяд

- За учебната **2023/ 2024** се сформират следните групи в ЦОУД:

- 1 сборна група ЦОУД – I-II клас
- 1 сборна група ЦОУД – III- IV клас

6. Записване и отписване на учениците в ЦОУД.

- Записването на учениците в групите за ЦОУД става въз основа на заявления, подадени от родителите/настойниците на учениците.

- Броят на записаните ученици в групата за ЦОУД се коригира ежемесечно при записване или преместване на ученици, като промените в броя на учениците се отразяват считано от първо число на месеца следващ месеца на записването или преместването.

- Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище.

- Отписването се извършва ежемесечно при отпадане или преместване на ученици от училището.

7. Отсъствия.

- При отсъствие на ученик от часовете за самоподготовка, организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси учителят поставя отсъствие в дневника на групата

- Отсъствията от училище по уважителни причини са в следните случаи:

- по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;

- поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;

- до 3 дни в една учебна година с разрешение на класния ръководител въз основа на писмена молба от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;

- до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на решение на педагогическия съвет.

- В случаите, в които ученикът има регистрирани повече от 20% отсъствия от общия брой часове в групата за ЦОУД, извън случаите на отсъствие по уважителни причини, учителят на групата подава информация до директора, с оглед предприемане на мерки за намаляване на безпричинните отсъствия.

### **III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ**

Учителите в групите организират деня на учениците I – IV клас в целодневния процес на обучение. Конкретното разпределяне на часовете се осъществява в годишно и седмично разпределение както следва:

**1. I и II клас - общ седмичен брой часове – 30 (1 час - 35 мин.);**

- Обяд, организиран отход и физическа активност - 10
- Самоподготовка - 10
- Занимания по интереси – 10

**2. III и IV клас - общ седмичен брой часове – 30 (1 час - 40 мин.);**

- Обяд, организиран отход и физическа активност – 10
- Самоподготовка – 10
- Занимания по интереси – 10

## IV. ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

### 1. I и II клас

Час	Програма
12: 10 – 12: 45	Организиран отдих и физическа активност
12: 45 – 13: 20	Организиран отдих и физическа активност
13: 20 – 13: 55	Самоподготовка
14: 05 – 14: 40	Самоподготовка
14: 50 – 15: 25	Занимания по интереси
15: 35 – 16: 10	Занимания по интереси

### 2. III и IV клас

Час	Програма
13: 10 – 13: 50	Организиран отдих и физическа активност
13: 50 – 14: 30	Организиран отдих и физическа активност
14: 30 – 15: 10	Самоподготовка
15: 20 – 16: 00	Самоподготовка
16: 00 – 16: 40	Занимания по интереси
16: 40 – 17: 20	Занимания по интереси

## V. СЪДЪРЖАНИЕ НА ГОДИШНИТЕ ТЕМАТИЧНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ

1. Годишните тематични разпределения на учителите на групи в ЦОУД се изготвят в съответствие с броя на учебните седмици, съгласно графика на учебното време и се качват в електронния дневник на училището до 15 септември.
2. Учителите на групи в ЦОУД разработват годишно тематично разпределение на дейностите в самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдих и спорт.

### VI. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

**1. Организиран отдих и физическа активност** – умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.

- Организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката
- Осигуряване на време за обедното хранене на учениците;
- Наблюдение на взаимоотношенията между учениците и насърчаване на взаимното разбиране, зачитане и уважение, прояви на толерантност;
- Общуване с учениците за стимулиране на способностите им, за решаване на проблеми, затруднения и конфликти;
- Дейностите по отдих и физическа активност се организират във физкултурния салон и в двора на училището
- Дейности – тихи игри в кът за отдих, се организират в стая по интереси (проект „ИГРИ“) - ет. 2 , к-т 213

### 2. Самоподготовка

Часовете в ЦДО се организират през учебно време, след провеждане на часовете в ЗУЧ, ИУЧ, ФУЧ съгласно седмичното разписание и осигуряват постигане на очаквани резултати от обучението и връзката им с отделни ключови компетентности, определени от Държавен образователен стандарт за общообразователна подготовка:

- Ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час
- Усвояване на начини и методи за рационално учене
- Подготовка на домашни, проекти и/ или задачи
- Подготовка за класни, контролни работи и НВО
- Изпълнение на допълнителни задачи във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата
- Формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката
- Консултации с учители по различни учебни предмети / провеждат се независимо от

консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 ЗПУО.

Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката.

При организирането и провеждането на дейностите по самоподготовка учителят на групата се съобразява с индивидуалните характеристики на децата по отношение на стила на възприемане и учене, темпото на работа, потребностите и интересите.

### **3. Занимания по интереси**

Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.

- Инициативност и предприемачество
- Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
- Клубове по интереси

По проект „ИГРИ“ по НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ - модул „Подкрепа на целодневното обучение“ е създадена стая по интереси за провеждане на част от заниманията по интереси на групите в ЦОУД в начален етап – изготвен график за провеждане на занятията и тематични разпределения /приложения към тематичните разпределения на учителите на групите в ЦОУД в начален етап/.

## **VII. ДЕЙНОСТИ НА УЧИТЕЛЯ НА ГРУПА В ЦОУД**

1. Учителят изготвя годишни тематични разпределения за дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност в определени от директора срокове .
2. При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителят опазва здравето и живота на учениците и съблюдава спазването на здравно – хигиенните норми и изисквания .
3. Учителят осъществява непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и заминаването на учениците.
4. Учителят трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изяви на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.
5. С оглед повишаване на ефективността на самоподготовката учителят поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.
6. Учителят осъществява комуникация с родителите и ги информира за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.
7. При провеждане на ЦОУД, с оглед повишаване на качеството на обучението учителят:
  - използва педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
  - създава организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
  - извършва вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;
  - участва в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата в група за целодневна организация на учебния ден.
8. За да осъществява ефективно дейностите при целодневна организация, учителят трябва да притежава необходимите компетентности, познания и умения да:
  - организира, направлява и контролира ефективно образователно-възпитателния процес;
  - създава позитивна учебна среда;
  - насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
  - съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;

- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им ;
  - зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците;
  - изгражда умения за самооценка у учениците;
  - споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
  - наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
  - следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
  - информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
    - повишава професионалната си квалификация, подпомага професионалното му развитие и кариера;
    - използва съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като: ролеви игри, метод на асоциациите; рефлексия, мозъчна атака и др.
9. Създава организация за нормално протичане на проследяването на образователните резултати при външни оценявания, провеждани от проверяващите органи.

10. Извън основните дейности определени в Наредбата за организация на дейностите в училищното образование в рамките на работния ден учителите на групи за ЦОУД изпълняват и допълнителни дейности:

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка- осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка -тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др.; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, работни срещи и др.;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите, вкл. участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационнометодическа дейност в училище, свързана с образователния процес извън задължителните учебни часове;
  - участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
  - оказване на методическа помощ и консултации на новоназначени, млади и без опит в организирането и провеждането на ЦОУД учители;
    - участие в регламентирани седмични/месечни общоучилщни мероприятия;
  - координиране обмяната на добри практики между учителите;
  - участие разработване на индивидуални образователни програми;
  - участие в дейности по разработване на проекти по програми / дейности по реализирането им;
  - участие в организирането и провеждането на училищни дейности

## **VIII. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС ПРИ ЦОУД**

Целодневното обучение като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с учителите, родителите и други институции.

➤ **Връзки с учителите** – постоянни контакти с класните ръководители и учителите по предмети за определяне конкретно съдържание на самоподготовката, насоки за индивидуална работа с отделни ученици от групата

- С цел мотивацията на учениците в групи за ЦОУД класните ръководители и учителите участват в организираните дейности: посещения в библиотека, природни и културни обекти, спортни мероприятия и др. изяви.

- Учителите по отделните учебни предмети/началните учители поддържат добра комуникация с учителите на групи за ЦОУД, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания;

- В часовете за консултации учителите по съответните учебни предмети подпомагат работата на учителите в група за ЦОУД за повишаване на знанията, уменията и компетентностите на учениците в групите;

- Учителите по отделните учебни предмети/началните учители съдействат на всеки етап от осъществяването на вътрешната проверка и оценката на постиженията на учениците. Класните ръководители съдействат за осъществяването на контакт с родителите и информирането им за постиженията в учебния процес и поведението на учениците в групата за ЦОУД

➤ **Връзки с родителите** - родителите са участници и партньори в целодневното обучение заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и училище трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на училището, чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за страните време;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
- Провеждане на открити моменти;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на обучение
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в училище;
- Други форми за комуникация.

➤ **Външни връзки**

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на училището.

## **IX. ДЕЙНОСТИ НА ДИРЕКТОРА**

1. Разработва и одобрява училищната програма за целодневна организация на учебния ден.
2. Проучва и анализира потребностите и интересите на всички ученици от I до IV клас чрез: родителски срещи, консултации и анкети.
3. Във връзка с планирането и провеждането на дейностите от занимания по интереси директорът на училището прави проучване на интересите на учениците и осигурява необходимата материална база, включително и извън наличната за училището.
4. Организира сформирани на групи за ЦОУД – подаване на заявления от родителите/настойниците на учениците и завеждането им във входящия дневник.
5. Утвърждава годишните тематични разпределения на учителите на групи в ЦОУД.
6. Изготвя и утвърждава график /седмично разписание на часовете в групите за ЦОУД.
7. Планира и организира заседания на педагогическия съвет на училището за обсъждане на училищната програма за целодневна организация на учебния ден, дейността на групите за ЦОУД и на постигнатите резултати.
8. Осъществява мониторинг и контрол по отношение на ежедневното водене на училищната документация, организацията на работа в часовете и резултатите на учениците в групите.

9. Организира подходящи училищни дейности, напр. Ден на отворените врати, за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики и др.
10. Осигурява условия за обучение за повишаване на квалификацията на учителите в групите за ЦОУД /вкл. осигуряване на заместващи учители/.
11. Спазва изискванията на нормативната уредба на МОН за целодневна организация на учебния процес.
12. Осигурява подходящи помещения, съобразно броя на групите, седмичното разписание и вида на заниманията.
13. Осигурява медицинско обслужване, охрана и др. необходими условия за нормално протичане на дейностите по целодневната организация на учебния ден.
14. Осигурява безопасни и здравословни и условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

#### **Х. ДОКУМЕНТАЦИЯ**

Дейностите по целодневната организация на образователния процес се вписват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Дневник на група (за ЦОУД) - електронен дневник в Школо;

#### **ХІ. ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛОВИЯ**

1. В часовете за организиран отдых и физическа активност и в часовете за занимания по интереси групите в ЦОУД могат да провеждат занятия във физкултурен салон, стаята по интереси или двора на училището.

2. В част от часовете за организиран отдых и физическа активност и за занимания по интереси учениците могат да участват и в дейности в рамките на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, проекти и др.

3. В часовете за занимания по интереси учениците могат да участват и в клубове за занимания по интереси.

Настоящата Годишна програма за ЦОУД е приета на ПС – протокол № 15/ 12.09.2023г., утвърдена със заповед на директора № РД 07 – 472/ 12.09.2023г.

**СИЛВИЯ ГРИГОРОВА**

*Директор на ОУ „Отец Паусий” – Варна*



